

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Купріненко Ольги Валеріївни «Теоретико-методичні основи фізичної терапії у профілактиці і реабілітації медіального великогомілкового стрес-синдрому у курсантів вищих військових навчальних закладів», поданої з метою присудження їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 227 – терапія та реабілітація

Дисертація Купріненко Ольги Валеріївни «Теоретико-методичні основи фізичної терапії у профілактиці і реабілітації медіального великогомілкового стрес-синдрому у курсантів вищих військових навчальних закладів» є актуальною завершеною самостійною науковою кваліфікаційною працею, яка має теоретичне та практичне значення, в цілому відповідає вимогам Постанови кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та Наказу МОН України № 40 від 1201.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), й може бути рекомендованою до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Актуальність обраної теми

Фізична терапія є невід’ємною складовою реабілітації військовослужбовців, відіграючи ключову роль у відновленні незалежно від ступеня тяжкості захворювань, характеру травм чи поранень. Вона охоплює всі етапи реабілітації та всі категорії військових, сприяючи відновленню фізичних функцій, мінімізації наслідків ушкоджень та підвищенню загальної боєготовності. Незважаючи на значний прогрес у розвитку системи військової реабілітації в Україні, залишаються певні проблеми, серед яких недостатній комплексний підхід, нестача кваліфікованих спеціалістів.

Курсанти вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) зазнають значних фізичних і психологічних навантажень, що підвищує ризик травм, особливо в період первинної військової підготовки. Одним із найпоширеніших видів травм від надмірного навантаження серед курсантів є медіальний великогомілковий

стрес-синдром (МВСС). В Україні відсутній систематизований облік таких травм, зокрема їхнього накопичувального та хронічного характеру, а також недостатньо досліджується їх вплив на стан військовослужбовців.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна

Обґрунтованість наукових положень дисертації базується на використанні таких методів дослідження: аналіз, систематизація та узагальнення науково-методичної літератури, соціологічні методи дослідження, антропометричні, функціональні та педагогічні. З метою кількісного опису емпіричних даних застосовано метод описової статистики, проведено кореляційний аналіз, використано параметричні та непараметричні методи оцінювання статистичних гіпотез та індекс Альфа Кронбаха.

Перший розділ «Потреба військовослужбовців у реабілітації та особливості фізичної терапії курсантів вищих військових навчальних закладів з медіальним великогомільковим стрес-синдромом» містить наукову інформацію про аналіз сучасного стану реабілітації військовослужбовців, специфіку травмування курсантів ВВНЗ, а також підходів до їх реабілітації та профілактики травматизму на різних етапах підготовки й служби.

Другий розділ «Методи та організація дослідження» містить загальну характеристику використаних методів дослідження: аналізу, систематизації та узагальнення науково-методичної літератури, соціологічних методів дослідження, антропометричних, функціональних, педагогічних та методів математичної статистики. Конкретизоване їхнє застосування в межах зазначеного дослідження.

Третій розділ «Обґрунтування потреби та формування програми фізичної терапії для курсантів вищих військових навчальних закладів з медіальним великогомільковим стрес-синдромом» містить детальний аналіз результатів опитування 256 курсантів, який показав високу поширеність травм нижніх кінцівок, особливо в першому семестрі навчання, що доводить необхідність розробки програми фізичної терапії для курсантів ВВНЗ з МВСС. На основі цих даних створено комплексну програму фізичної терапії для профілактики та

реабілітації МВСС у курсантів ВВНЗ, основними складовими якої є терапевтичні вправи, самомасаж та освітній компонент.

Четвертий розділ «Ефективність програми фізичної терапії для профілактики і реабілітації курсантів вищих військових навчальних закладів з медіальним великогомілковим стрес-синдромом» містить результати впровадження розробленої комплексної програми фізичної терапії для профілактики та реабілітації МВСС у курсантів ВВНЗ. Визначено, що курсанти, які пройшли програму ФТ для профілактики і реабілітації МВСС, мають кращі результати за ключовими показниками інтенсивності болю, якості життя, сили м'язів, та результатів Y-баланс тесту, по відношенню до учасників, що відвідали тільки освітнє заняття та досліджуваних, які не зазнали жодних втручань.

П'ятий розділ «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» містить аналізування, обговорення та узагальнення даних, отриманих на різних етапах дослідження та результати їх зіставлення з науковими даними фахівців із зазначеної проблематики.

Висновки відповідають поставленим завданням.

Основні результати дисертації мають достатній рівень наукової новизни:

- *уперше* обґрунтовано, розроблено та перевірено ефективність комплексної програми фізичної терапії у попередженні виникнення медіального великогомілкового стрес-синдрому та її вплив на зменшення прояву його основних симптомів у курсантів вищих військових навчальних закладів, поліпшення їх показників якості життя, сили м'язів нижніх кінцівок та рівноваги і, як наслідок, зниження ризику повторного травматизму;
- *уперше* визначено та накопичено об'єктивні дані щодо показників сили м'язів нижніх кінцівок, рівноваги та ризику травмувань у курсантів першого курсу навчання вищого військового навчального закладу, що є підґрунтям для подальшого вивчення взаємозв'язків між фізичною підготовленістю курсантів та рівнем їх травматизму;
- *додовнено* дані щодо показників якості життя та динаміки їх змін під впливом застосування засобів фізичної терапії у курсантів вищих військових навчальних закладів з медіальним великогомілковим стрес-синдромом\$

- *набули подальшого розвитку* наукові дані щодо потреби впровадження фізичної терапії для профілактики й відновлення курсантів з медіальним великогомілковим стрес-синдромом впродовж навчання у вищих військових навчальних закладах.

Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у розробленні програми фізичної терапії для профілактики і реабілітації медіального великогомілкового стрес-синдрому у курсантів ВВНЗ, яка також може бути впроваджена для різних категорій військовослужбовців, з урахуванням особливостей їх навчальної та професійної діяльності.

Отримані результати можуть бути використані у реабілітаційних центрах, що надають допомогу військовослужбовцям та іншим особам із травмами від надмірного фізичного навантаження.

Результати дослідження впроваджено в систему фізичної підготовки військовослужбовців Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, у систему фізичної та освітньої підготовки курсантів Військової академії (м. Одеса), у клінічну практику Центру фізичної та реабілітаційної медицини комунального некомерційного підприємства «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради», в навчальний процес студентів спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» Хмельницького національного університету та Дніпровського державного медичного університету.

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Основні наукові результати дисертації висвітлені у 12 наукових публікаціях здобувача, серед яких три – у наукових фахових виданнях України, одна – у науковому виданні, що індексується у базі даних Web of Science та вісім публікацій апробаційного характеру. Кількість статей, зарахованих за темою дисертації, відповідає вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії.

Статті, опубліковані після набрання чинності Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, що зараховані за темою дисертації мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier).

Вивчення змісту публікацій вказує, що вони повною мірою відображають зміст отриманих у дисертації результатів дослідження.

Окрім того основні теоретичні положення дисертації були представлені на наукових конференціях та освітніх заходах, різного рівня зокрема, під час: International scientific and practical conference «New trends and unresolved issues of preventive and clinical medicine» (Lublin, 2020); International scientific and practical conference «Scientific progress of medicine and pharmacy of the EU countries» (Czestochowa, 2021); Міжнародного семінару «Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії» (Львів, 2021); XV jubileuszowych Międzynarodowych Dniach Rehabilitacji "Potrzeby i standardy współczesnej rehabilitacji" (Polonia, Rzeszów, 2023); II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Місце і роль фізичної терапії у сучасній системі охорони здоров'я» (Чернівці, 2023); Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, технології та суспільство: виклики та перспективи розвитку в сучасному світі» (Фінляндія, м. Тампере, 2024); 2 Міжнародної науково-практичної конференції «New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions» (Франція, Марсель, 2024); 2 Міжнародна науково-практична конференція «Innovative Solutions in Science: Balancing Theory and Practice» (США, Сан-Франциско, 2024).

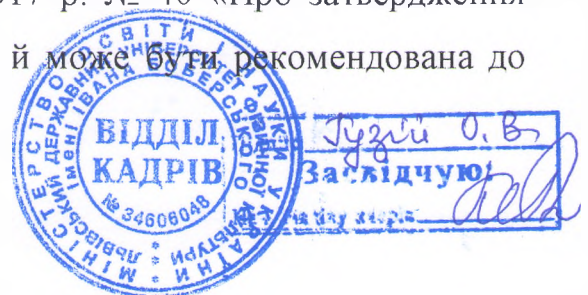
Відповідальність вимогам до дисертації здобувача ступеня доктора філософії

Дисертація Купріненко Ольги Валеріївни «Теоретико-методичні основи фізичної терапії у профілактиці і реабілітації медіального великогомілкового стрес-синдрому у курсантів вищих військових навчальних закладів», (науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Тимрук-Скоропад К.А.), є звершеною науково-дослідною роботою та містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які

виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі реабілітації. За оформленням і структурою дисертація відповідає основним вимогам до дисертацій здобувача ступеня доктора філософії. Згідно Акту метрологічної експертизи та перевірки первинної документації матеріалів та академічної доброчесності, порушень не виявлено. Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення відбулися 19.03.2025 р. на засіданні кафедри терапії та реабілітації Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, протокол № 16

ВИСНОВОК

За результатами розгляду дисертації Купріненко Ольги Валеріївни «Теоретико-методичні основи фізичної терапії у профілактиці і реабілітації медіального великогомілкового стрес-синдрому у курсантів вищих військових навчальних закладів», наукових публікацій за її темою, встановлення особистого внеску здобувача, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, кафедра терапії та реабілітації - структурний підрозділ Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, вважає дисертацію актуальною завершеною самостійною науковою кваліфікаційною працею, яка має теоретичне та практичне значення, в цілому відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), й може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні:

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,

завідувач кафедри терапії та реабілітації

Львівського державного університету

фізичної культури імені Івана Боберського

02.04.2025р

Оксана ГУЗІЙ